

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Feria quarta in capite sciuntii Sermo

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

Feria. III. in die Cinerū

mus: si orādo q̄tidie lumē petim⁹: si opere
sequimur: videamus quō opprobria: spuga:
flagella: alapas: spineā coronam: crucēq;
sustinuit. Et q̄a rex tpaliū dilectōe a gau-
dio eterno cecidit: cum q̄ amaritudie illi
luc redeat ossēdit. **E**xp̄m̄ igit accipia-
mus in aplis: martyrib: et alijs sc̄tis q̄ p
vias duras secuti sunt ch̄m: q̄b̄ nihil du-
rum visum est p̄pter ch̄risti amorē. Aug⁹.
Om̄ia seua z imania/facilia ac p̄pe nulla
facit amor.

Tertius articulus. Audistis r̄c. Nota-
te q̄ solerter videndū est p̄ lumis sp̄i-
ritual̄ recuperatiōe. **L**ex d̄r. Quilibet debz
p̄ suis negocijs vigilare. ff. de pactis. l. Si
ma. Et acceleratio comēdāda ē i rex eccle-
siarū recuperatiōe. xij. q. ij. Augusto. Et mul-
toplus in diuine gratie repatiōe. Audite
si q̄s vestz p̄ desertū trāsitū volens pue-
nire ad ciuitatē in q̄ gloriose recipiendus
ampla munera acceptur⁹ facie h̄iet vela-
tam adeo vt nec viā viderē posset, et hinc
haberet crudelissimas bestias: illinc foue-
as pfundissimas in q̄z pfundo sunt serpē-
tes z dracones horribiles: statimq; cadet
in foueas illas/nisi dirigat. Nonne time-
ret: nōne ardēter desideraret aliquē q̄ ve-
lamē a facie auferret z rectā viā oñderet:
nōne et si posset diligēter pcuraret: **L**er-
te credo q̄ sic. **E**xpone z applica notando
illud B̄n̄. xix. Salua iam tuā. Noli re-
spicere post tergū: nec stes in oi loco circa
regionem.

Feria quarta in capite ieiunij
Sermo

Ecce ascendi
mus r̄c. **C**onvertimi ad me in
toto corde v̄ro r̄c. **J**oel. ij. Ne-
cesse est vt cōuertamur ad deū si volueri-
mus ascendere hierosolymā. **A**d q̄d sunt
tria notanda in tota lectione que hodie p̄
epistola legitur. **P**rimū est autoritas p̄-
cipietis. qz hec d̄r dñs de⁹ **C**onvertimi r̄c.
Et in si. d̄r: dñs oipotēs. **S**ecundū est
benignitas remittēs **C**onvertimi ad dñm
deū v. qz benign⁹ r̄c. **T**ertiu est libera-
litas promittēs. **Q**uis scit si uertet r̄c.
Ite **D**abo vob frumentū: vinū: z oleum

Frumentū doctrinalis instructiōis. **V**inū
sp̄ialis solatiōis. et **O**leū salutaris dile-
ctionis z charitatis. **E**cce r̄c.

Prim⁹ articulus. **Q**m̄ hodie incipit
pnie tps: ideo de pn̄a q̄stioes facie/
mus iuxta p̄orē p̄sideratiōe supra positā
Et p̄mo q̄rit **A**n **J**oānes cōueniēt. **D**ice-
perit p̄dicatiōe suā a pn̄a: **N**ō. **B**ap-
tism⁹ est p̄ma tabula. q̄ debuit incipere a
baptismo. **C**ōtra est autoritas euangelij
Bat. ij. **R**n̄. **B**ona. in. iij. vi. xij. **I**n
expositiōe s̄e **J**oānes icēpit p̄dicatiōem
a pn̄e p̄tute: nō sacramēto: et pn̄e virtus
in adult⁹ p̄cedit baptismū. **J**oānes autē
adult⁹ p̄dicabat: iō recte icēpit a penitētia.
Hec **B**ona. **P**ro fundamto. **D**istū li-
bēter loq̄ z audire debem⁹ de pn̄a: qm̄ si
in pct̄āne pn̄a moriamur/irreparabil̄ p̄-
bin⁹. **F**estinem⁹ q̄ q̄ diu viuim⁹ penitere.
qm̄ sic d̄r **V**irgil. xj. eneid. **S**tat sua inq̄
dies v̄re z irreparabile tps **D**ib⁹ ē vite famā
extēdere fact⁹ **H**oc p̄tuz op⁹. **E**t sen. ad
Lucl. ait. **P**ulcz ē sumere vitā añ mori/
r̄c. deide expectare secuz reliquā tps p̄rē.
Nō aut̄ b̄n̄ cōsumari p̄t vitā absq; pn̄a.
iō de pn̄a q̄stū ē **A**n **J**uētiēter r̄c. **D**ic-
r̄n̄. **E**t q̄ p̄clude q̄ sicut p̄dicatio p̄tuz pe-
nitētie p̄cessit baptismi p̄dicatiōez: sic ne-
cessaria est pn̄a añ sc̄ie ablutiōe. **J**ō in
die q̄dragēsimē q̄ in̄itū ē recōciliatiōis z
pn̄e/ceclia nos ad pn̄iam inducat p̄ p̄side-
ratiōe mort⁹ spargēdo cineres sup̄ cap̄i-
ta: z dicēdo. **V**emento hō qz cinis es r̄c.
Ubi sūt tria p̄siderāda. **P**rimū instabilis
fragilitas duratiōis: cū d̄r. **V**emento hō
qz cinis es. **N**ūc inq; cinis vitali calore vi-
uificat⁹ ad modūz fauilla. **J**ob. xij. **I**pse
me rep̄hēdo z pn̄iaz ago in cinere z fauilla/
ia. qd̄ nihil aliū est q̄ cinere z fauilla se cō-
cōgicere. **P**s̄. **H**ō vanitati s̄ilis fa. ē r̄c.
Secm̄ ē ineffugibilis necessitas reuer-
sionis: qz reuertēs. s. velis nolis. **S**en. ij.
In sudore vult⁹ tui vescer⁹ p̄ae tuo donec
reuertar⁹ in terrā de q̄ s̄upt⁹ es. **T**ertiu ē
miserabilis vilitas p̄clustōis. qz d̄r: in cine-
rē. **J**ob. xij. **V**emoria v̄re cōpabit cineri
et redigent in lutū cineres v̄r. **P**ropt̄ p̄di-
cra d̄r **J**ob. xxx. **C**ōpat⁹ sū luto z assimila-
tus sū cineri z fauilla. **H**ec igit artēte cogi-
tet⁹ vt sic ad pn̄iam h̄uiliem⁹ z ḡfam inue-
niar⁹. **F**igura **S**en. xvij. **A**pparuit aut̄

Dñs Abiaze in conualle mambre sedenti in ostio tabernaculi. Spūalr mambre iterp̄ taf diuisio. In cōualle ḡmābre fedet qui artēre p̄siderat diuisione anie ⁊ corpis. Et etiā in valle p̄ hūiltationē. Et p̄t̄ h̄ etiam d̄: esse in ostio tabnacli q̄i pat̄ egredi vt de egressu cogitat̄ zc. Hieron̄. ad Helio/ doz. de vita Nepociani.

Secūdi ar. In euangelio hodierno nos pmunit dñs q̄ intētionē habeamus rectā ad deū si volum⁹ opa p̄nie n̄re grata eē deo. Vbi tria facit.

Primo excludit viciōsam affectiōis intētionē.

Scdo excludit p̄tuosam intētiōis rectitudinem.

Tertio subiūgit rectificatiōis fructuosam rōnem.

Primo excludit viciōsam intētionē: cū d̄t. Num ieiunatz nolite fieri sic hypocrite tristes. Et. em̄ fa. l. vt p. ho. iē. Amen dī co vob̄ receperūt mercedē suā. Nota non solū p̄hibet h̄ fieri: sed velle: dī. Nolite fieri zc. In voluntate em̄ p̄ma radix merendi aut demerēdi. q. d. Nolite velle videri ieiunantes vt inde laudes ab hoibz recipiatis. **Q**̄ factū est talis ieiunator: qz de h̄ qz vni hosti. s. carni subtrahit: duos pascit scz mūdū ⁊ diabolu. Diabolus em̄ est sic latro qui q̄i cogitat mercatores qd̄ portare: cogit se eis vt eos spoliēt. **Q**d̄ aut̄ d̄t dñs de ieiunio intelligēdū est de oibz bonis opibz: ne. s. fiat vt videant̄ ab hoibz. sic em̄ p̄uarent̄ celesti mercede. Ideo d̄t dñs Amē dico vob̄ recepe. mer. s. **Q**̄le dānū p̄ v̄to vane laudis p̄uari reḡ celoꝝ. Bre. Qui ex bono ope qd̄ agit humanos fauores requirit: rē magni p̄cij. p̄ vili p̄cio venalē expōit. Notat̄ at̄ d̄t. receperit. ⁊ n̄ recipiūt. qz talis laus adeo breuis ē q̄ q̄i nihil de p̄nti hz. Job. xx. Laus ipioꝝ breuis: gaudū hypocrite ad instar pūcti. **S**cdo cōcludit p̄tuosam rectificatiōis intētiōis cū d̄t. Tu aut̄ cū ieiunas zc. vsqz ibi: reddet tibi. Aug⁹. Intelligēdū est h̄ p̄ceptuz ad iteriōre hoiez p̄tinere. vngere ḡ caput ad leticiā p̄tinere. lauare aut̄ faciē ad mundiciā. am. et iō caput vngit q̄ letat̄ iteri⁹ in rōne. Hic em̄ recte accipiunt̄ caput qd̄ in aia p̄eminet ⁊ qd̄ cerera regit. Glo. aut̄ sup̄ illo p̄bo: patri tuo q̄ est in abscondito: d̄t. i. p̄i

tus celesti q̄ est inuisibilis vel q̄ habitat in corde p̄ fidē. Deo aut̄ ieiunat q̄ p̄ ei⁹ amore se macerat. Et p̄t̄ tu⁹ q̄ videri abscondit̄o reddet tibi. Remig⁹. Sufficit tibi vt q̄ est speculatoꝝ p̄scie sic remuneratoꝝ.

Tertio subiūgit fructuosam rectitudinis rōnem dī. Nolite thesaurizare zc. vsqz in finē. Cū tendit intentio in opibz bonis ad laudē diuinā thesaurizam⁹ in celo vbi nec erugo zc. Raban⁹. Spūalr erugo s̄t̄ sup̄bia: q̄ decorē p̄tutum offuscet. Linea q̄ vestes latenter rodit/ inuidia ē q̄ bonū studiū lacerat ⁊ cōpactionē p̄tutuz dissipat. fures sūt heretici ⁊ demones qui ad h̄ sunt intenti vt nos spūalibz spoliēt. In celis aut̄ nec sup̄bia nec inuidia nec demonum astutia. ibi nulla vetustas: nulla passibilitas: nulla violentia v̄l fraus. **V**bi ḡ thesaurizandū est: nō in terra: vbi oia regnant. Chrys. Quid dicā de illo mādato q̄ iubet nō thesaurizare sup̄ terrā: qd̄ forte qdā faciūt pauci. Ceteri h̄o q̄i e contrario audierūt p̄ceptū: thesaurizate sup̄ terrā: relinqutes celū adherēt terre ⁊ insaniūt erga pecuniā p̄gregandā. Quare aut̄ in celo nō in terra thesaurizare debem⁹/ dñs affiḡgnat rōnem: vbi em̄ ē thesaur⁹ tu⁹. i. res a te amata ⁊ desiderata: ibi ē ⁊ cor tuū ⁊ affect⁹ tu⁹. Nā s̄m Aug. Amor ē ante pōd⁹ portās eā q̄cūqz fert. **V**ia ḡ opa n̄ra in celū leuem⁹: qm̄ si laudē hūanā p̄ iactāciam aut oñsionē q̄rim⁹/ oia amittim⁹: qz in alia vita nihil h̄sim⁹. **E**xemplū ad p̄positū de Ezechia Esa. xxxi. x. qui oñdit p̄ter vanā gl̄iam thesauros suos num̄qz regis babilonis: p̄t̄ qd̄ etiā oia amisit. vide ibi. vnde d̄t Job. Congregatio hypocrite stetit.

Tertius articulus. Audistis zc. Ibi q̄ppe totus noster thesaurus est vbi intentio tēdit: ideo fatuū est intentionem habere ad laudē tpalem. Nam sic dicit lex. Illud est incōueniēs ad qd̄ sequit̄ incōueniēs. l. fieri. L. de testibz. **M**agnū autēz incōueniens sequit̄ si p̄ter mundi gloriāz ad aliquod temporale bonum fiant bona opera. scz amissio retributiōis eterne. Nō em̄ considerat deus quid: sed quo animo fiat. xv. q. vj. c. j. i. fine. **A**ud. Nōne stult⁹ eēt q̄ thesaur⁹ reponeret in loco vnd̄ velit nolit i breui est expellēd⁹ ⁊ nūqz rediturus.

Feria. v. post Cineres

nō posset illū trāsmittere ad locū ad quem est pfectur⁹ Chrys. Que stulticia illic thesaur⁹ reponere vnde exitur⁹ es: et illuc non pmittere q̄ itur⁹ es. Illuc q̄ substantia tuaz colloca vbi patri⁹ habes. hāc autē faciem⁹ si p amorem ad diuinā dei gl̄iam tendamus Fulgent⁹. Ut in celis thesaurizes: attende qd amas. vis nosse qd amas attende qd cogitas. Ita fieri thesaur⁹ tuū ex amore cogitas: et amorem tuū indicio tue cognitionis intelligas. Hec itaqz est salutifera p̄monitio p principio q̄dragētime. vt opa penitentie in dei laudem ordinem: et sic tandem i celo thesaur⁹ inueniam⁹.

Feria. v. post Cineres. Sermo.

Ecce ascendi

mus rē. Dispone domui tue Esa. xxxvij. Disponendū est vt ascendam Hierosolymā In epla autē nō tādē sunt tres cōsiderationes ad h̄ iduct⁹ ue. P̄ia est cōsideratio n̄re mortalitatz: qz dicitur ezechie. Dispone domui tue qz morier⁹ tu et nō viues. Hec erat snia cōmīnatoria et habendo respectū ad causas naturales. Scda est cōsideratio exemplaritat⁹ vitz i ezechia q̄ se puerit ad pierem et orauit rē. Sic et nos orem⁹ p vita spūali: nos pueritendo ad pierem ad p̄derādūz fragilitatē corpis qd est q̄si partes q̄ iclu⁹ dit aia. Tertia est cōsideratio diuine picul⁹ sitat⁹. Quia factū est p̄bū dñi rē. seq̄t. Au cui orōne tuā Sufficiant p̄tes eplē p al⁹ legationib⁹ et ita in alijs.

Ecce rē.

Primus art. An pnia sit scda tabula post naufragiū. Nō: qz sic seq̄ret q̄ eēt scdm sacm. Cōtra. est Hiero. super Dan. et sumit a Dḡro in. iij. et. iij. dis. ix. Rñ. Bon. ibidē. Notādū q̄ mare est mū⁹ dus iste. iuxta illd ps. Hoc mare magnū rē. Nautis p quā hō trāsit sup vndas maris hui⁹: est ḡra spūsc̄ti. vel: nautis est ecclēsia: q̄ iuncta est glutino charitat⁹. iuxta illd Prouer. xxxj. Facta est quasi nautis i stitutus. Naufragium fuit corruptio et fractio i adā: in q̄ fractiōe oēs et filij sc̄i iacta

et supvndas hui⁹ mar⁹ p̄ cupiscētia et pena. Ab h̄ autē naufragio p̄mo p̄ baptismū liberat hō: q̄ restituit innocentia et ḡraz p̄ d̄tā: et iō est p̄ma tabula. Et qm̄ p̄les relinquit ḡraz baptismalē nec p̄ illā tabulaz ampli⁹ liberari p̄nt: qz baptism⁹ iterari nō p̄r: iō indigent scda tabula et hec est p̄nia. Utraqz tñ d̄r tabula: qz sustinet ne q̄s p̄ clitec p̄ culpā. Nō tñ ita pontē i tuto sicut erat hō i statu innocentie. Nec ex his sequit⁹ qz p̄nia sit scdm sacm qz nō omne sacm ē tabula. Nō em̄ omne sacm liberat a naufragio. Hec Bon. vbi s̄. in expositiōe lfe.

Pro fun. Cōsiderem⁹ qm̄ mlti naufragiū patiūt i mari hui⁹ secti. Alan⁹ d̄ plan⁹ etu nature. Heu q̄ p̄cipitem passa ruina⁹ p̄tus h̄b vicio victa laborat: p̄tus species exulat ois. Laxant vicio frena furor⁹. Hor fraudis fidei nubilat astri. Q̄ q̄ miserū: q̄ fatuū p̄tutes abijcere: et vicij succubēdo tātis se piculis exponere. cū dicat Tull⁹ lib. de senectute. Fugiendū est ne nos offeram⁹ piculis sine cā q̄ nihil stulet esse p̄r. S̄z questū est An p̄ euadend⁹ aie piculis p̄nia sit scda tabula rē. Dic rñ. Ex qua p̄clude q̄ desiderāda est p̄nia sine qua naufragiū euadere non possum⁹. Iō iohannes dicebat iudeis Mat. iij. Benimīna vipe⁹ ray quis ostendit vobis fugere a ventura ira. facite ergo fructus dignos penitentie. Gregorius. Ventura ira est animaductio vltionis extreme: quam tunc nō valet bit fugere qui modo ad lamenta non cur⁹ rit penitentie. Hoc attendite o peccato⁹ res periclitantes: fornicatores: raptores rē. Nec credatis posse ascendere hierosolymā nisi penitentiam egeritis. Figura Non peruenierunt filij israel in terram p̄missionis recedentes ab egypto nisi tran⁹ scendendo mare et procedendo per desertum. vt patet Exodi. xij. et infra plurib⁹ capitulis. Spiritu aliter non potest peccato⁹ tor celestem hierusalem intrare nisi recedēdo a peccato: et transeūdo per cordis amaritudinem et desertum penitentie. Lu. xij. Nisi penitentiam egeritis omnes simul p̄bitis.

Secundus articulus. In euangelio quod h̄r Matthei. vij. Notande sūt tres p̄ditōes necessarie ad p̄niam p̄ quaz